

Bank Spółdzielczy w Poczesnej

Polityka

Stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego

(tekst jednolity)

Poczesna, 2018r.

Spis treści

Organizacja i struktura organizacyjna	3
Relacja Banku z jego udziałowcami	4
Organ zarządzający.....	6
Organ nadzorujący	7
Polityka wynagradzania.....	8
Polityka informacyjna.....	10
Działalność promocyjna i relacje z klientami.....	10
Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne.....	12
Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta.....	14
Zasady wykonania Polityki.....	14

Mając na uwadze wydany przez Komisję Nadzoru Finansowego dokument Zasady Ładu korporacyjnego - który został skierowany do wszystkich instytucji nadzorowanych przez KNF jako zbiór dobrych praktyk bankowych określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania, Zarząd Banku i Rada Nadzorcza Banku uchwalają niniejszą Politykę stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego przez Bank.

Organizacja i struktura organizacyjna

§ 1.

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale I Zasad Ładu Korporacyjnego - Organizacja i struktura organizacyjna .

§ 2

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące organizację Banku są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Osiągnięcia długoterminowych celów prowadzonej działalności przez Bank ,
- 2) Sformalizowanej formy dokumentów wewnętrznych określających organizację Banku obejmujących zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływy i ochronę informacji oraz obieg dokumentów.
- 3) Odzwierciedlenia organizacji Banku w strukturze organizacyjnej.
- 4) Zapewniania jawność struktury organizacyjnej i zamieszczania ją na swojej stronie internetowej.
- 5) Przejrzystości oraz adekwatności struktury organizacyjnej do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka.
- 6) Przejrzystości podziału zadań oraz zakresu obowiązków komórek organizacyjnych,
- 7) Przejrzystości wyodrębnienia kluczowych funkcji w obrębie wykonywanych zadań ,
- 8) Unikania nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności komórek organizacyjnych, jednostek terenowych lub grup stanowisk,
- 9) Wprowadzenia mechanizmów zarządzania ryzykiem braku zgodności w celu zabezpieczenia realizacji zadań w zakresie przestrzegania wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględniania rekomendacji nadzorczych wydawanych przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF lub odpowiednio EBA (European Banking Authority), ESMA (European Securities and Markets Authority), EIOPA (European Insurance and Occupational Pensions Authority),

a także w zakresie realizacji zobowiązań lub deklaracji składanych wobec organów nadzoru , w tym, zaleceń wydanych przez organy nadzoru,

- 10) Określania własnych celów strategicznych przy uwzględnieniu charakteru i skali prowadzonej działalności
- 11) Monitorowania ryzyka związanego z osiągnięciem własnych celów strategicznych ,
- 12) Wprowadzania mechanizmów dających możliwość odstąpienia od realizacji własnych celów strategicznych w przypadkach wystąpienia nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym i/lub prawnym,
- 13) Stosowania zasad odpowiedniości pracowników i osób kierujących komórkami organizacyjnymi w stosunku do przydzielanych im zadań do realizacji,
- 14) Stosowania przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego pracowników.
- 15) Spójności struktury organizacyjnej i organizacji poszczególnych komórek organizacyjnych ze statutem Banku i przepisami ustaw ustrojowych,
- 16) Odpowiedniego dostępu pracowników do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych.
- 17) Stosowania planów ciągłości działania mających na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

§ 3

1. Bank wprowadzając anonimowy sposób zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych zapewnia narzędzia , z których pracownicy mogą korzystać bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa Banku i innych pracowników.
2. Zarząd Banku i Rada Nadzorcza Banku, w zależności który z nich weryfikuje zgłoszenie, zobowiązują się w przypadku każdej pozytywnej weryfikacji zasadności zgłoszenia do poinformowania osoby , której zarzuca się dokonanie naruszenia o dokonanym zgłoszeniu naruszenia , z zachowaniem poufności co do osoby zgłaszającego gdyby swoje dane ujawnił oraz o przeprowadzonej procedurze weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia oraz do równoległego poinformowania Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
3. Zarząd Banku zobowiązuje się do informowania Rady Nadzorczej o otrzymanych istotnych naruszeniach . Informacja przekazywana będzie okresowo , nie rzadziej niż raz na pół roku.

Relacja Banku z jego udziałowcami .

§ 4

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale 2 Zasad Ładu Korporacyjnego - Relacja z udziałowcami instytucji nadzorowanej, z zastrzeżeniem § 6 .

§ 5

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące zasady i prawa korporacyjne są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Działania w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu klientów,
- 2) Brania pod uwagę w prowadzonej działalności przez Bank interesów wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku,
- 3) Zapewniania wszystkim udziałowcom równego dostępu do informacji o podejmowanych decyzjach przez organ stanowiący Banku – Zebranie Przedstawicieli ,
- 4) Współdziałania udziałowców z Bankiem w celu realizacji własnych celów Banku i zapewnienia bezpieczeństwa działania Banku,
- 5) Nieuprawnionego wpływu udziałowców na funkcjonowanie Banku tj. z pominięciem decyzji organu stanowiącego (Zebrania Przedstawicieli) oraz obowiązku zgłoszenia takiego działania do Komisji Nadzoru Finansowego,
- 6) Powinności udziałowców do kierowania się w swoich decyzjach interesem Banku,
- 7) Niezwłocznego zwoływania zebrania przedstawicieli w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku,
- 8) Sankcjonowania prawa udziałowców do efektywnego korzystania z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie zarządu i rady nadzorczej Banku , a szczególnie w przedmiocie rozgraniczenia funkcji właścicielskich i zarządczych,
- 9) Niezwłocznego rozwiązywania konfliktów pomiędzy udziałowcami , aby nie dochodziło do naruszania interesu Banku i jego klientów.
- 10) Zakazu ingerowania udziałowców w sposób sprawowania zarządu, w tym prowadzenie spraw przez zarząd Banku ,
- 11) Zasad wypłaty dywidendy w warunkach potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów Banku , z uwzględnieniem w tym zakresie rekomendacji i zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego ,
- 12) wykonywania transakcji z podmiotami powiązаныmi z Bankiem na zasadach rynkowych .

§ 6

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że ze względu na spółdzielczy charakter Banku, lokalny zakres działania, rozproszony akcjonariat, brak podmiotów powiązanych, postanowienia statutu i przepisy ustaw ustrojowych - nie będą obecnie oraz w przyszłości wykonywać aktywności , o ile nie nastąpią zmiany przepisów prawa , prowadzących do :

- 1) Wprowadzania do statutu Banku uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców, które mogą powodować lub prowadzić :
  - a) do utrudnienia prawidłowego funkcjonowania organów Banku
  - b) do dyskryminacji pozostałych udziałowców
  - c) do wpływania na podjęcie decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów lub powodujących rozporządzenie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku
- 2) Zapewnienia udziałowcom możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego,
- 3) Wykonywania transakcji z podmiotami powiązаныmi z Bankiem , które w istotny sposób wpływałyby na sytuację finansową lub prawną Banku lub prowadzącą do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznego majątku,

- 4) powstania obowiązku niezwłocznego dokapitalizowanie Banku przez udziałowców w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania kapitałów własnych Banku na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także gdy wymaga tego bezpieczeństwo Banku,
- 5) powstania obowiązku niezwłocznego dostarczenia Bankowi przez udziałowców wsparcia finansowego w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania płynności Banku na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także gdy wymaga tego bezpieczeństwo Banku.

Organ zarządzający

§ 7

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale 3 Zasad Ładu Korporacyjnego - Organ zarządzający .

§ 8

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące organizację Banku w zakresie odnoszącym się do zarządu Banku są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Kolegialnego charakteru organu zarządzającego,
- 2) Obowiązku spełniania kryterium wiedzy , doświadczenia, umiejętności , reputacji przez kandydatów na członków zarządu i członków zarządu
- 3) Dopełniania się indywidualnych kompetencje poszczególnych członków zarządu w sposób umożliwiający zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania Bankiem ,
- 4) Doboru członków zarządu w sposób zapewniający odpowiedni udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego,
- 5) Odpowiedzialności zarządu za prowadzenie działalności w zgodności z przepisami prawa , regulacjami wewnętrznymi i rekomendacjami oraz za bezpieczeństwo Banku,
- 6) Statuowania zarządu jako jedynie uprawnionego i odpowiedzialnego za zarządzanie Bankiem obejmujące funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności .
- 7) Wyodrębniania funkcji prezesa zarządu kierującego pracami zarządu ,
- 8) Zasad kolegialnej odpowiedzialności zarządu za decyzje zastrzeżone do kompetencji organu zarządzającego,
- 9) Unikania nakładania się w regulacjach wewnętrznych kompetencji członków zarządu w wyniku czego może dochodzić do wewnętrznych konfliktów interesów,
- 10) Objęcia podziałem kompetencyjnym pomiędzy członków zarządu całego obszaru działalności Banku,
- 11) Stosowania języka polskiego jako języka urzędowego podczas posiedzeń zarządu oraz dla celów sporządzania protokołu i podejmowanych uchwał,
- 12) Proporcji zaangażowania aktywności zawodowej członka zarządu na rzecz Banku w stosunku do dodatkowej aktywności zawodowej ,

- 13) Unikania aktywności zawodowej przez członka zarządu , która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu zarządzającego Banku,
- 14) Zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów,
- 15) Obowiązku niezwłocznego uzupełniania składu zarządu,

Organ nadzorujący

§ 9

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale 4 Zasad Ładu Korporacyjnego - Organ nadzorujący , z zastrzeżeniem § 11 niniejszej Polityki .

§ 10

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące organizację Banku w zakresie odnoszącym się do rady nadzorczej Banku są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Obowiązku spełniania kryterium wiedzy , doświadczenia, umiejętności , reputacji przez kandydatów na członków rady nadzorczej i członków rady nadzorczej ,
- 2) Stosowania języka polskiego jako języka urzędowego podczas posiedzeń rady oraz dla celów sporządzania protokołu i podejmowanych uchwał,
- 3) Zasad sprawowania nadzoru nad sprawami Banku i dbałości o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku,
- 4) Zdolności do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku , a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.
- 5) Sprawowania nadzoru wg zasady obiektywnej oceny i osądu
- 6) Liczebności składu rady adekwatnego do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności,
- 7) Wyodrębnienia funkcji przewodniczącego, który kieruje pracami rady nadzorczej w sposób niezależny,
- 8) Zamieszczania w protokole z posiedzenia rady zgłoszonych zdań odrębnych przez członków rady,
- 9) Proporcji zaangażowania aktywności zawodowej członka rady nadzorczej na rzecz Banku w stosunku do dodatkowej aktywności zawodowej ,
- 10) Unikania aktywności zawodowej przez członka rady nadzorczej , która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu nadzorującego Banku,
- 11) Zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów,
- 12) Obowiązku niezwłocznego uzupełniania składu rady nadzorczej ,
- 13) Zapewnienia stałego charakteru nadzoru realizowanego poprzez częstotliwości posiedzeń rady nadzorczej nie rzadziej niż co dwa miesiące,

- 14) Prawa do żądania od zarządu wyjaśnień oraz prawa zalecania zarządowi wprowadzenia skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu nieprawidłowości , które zostały stwierdzone w toku wykonywania nadzoru , a szczególnie w przypadku stwierdzenia nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej lub innych poważnych nieprawidłowości,
- 15) Występowania do zarządu o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach,
- 16) Powoływania biegłego rewidenta i współpracy z nim przy badaniu sprawozdania finansowego oraz wyrażania odrębnej opinii o sprawozdaniu finansowym,
- 17) Zamieszczania w corocznym raporcie zawierającym ocenę sprawozdań finansowych informacji o przyczynach rozwiązania przez zarząd banku umowy z biegłym rewidentem , o ile takie rozwiązanie miało miejsce,
- 18) Dokonywania regularnej oceny stosowania zasad wprowadzonych Zasadami Ładu Korporacyjnego i udostępniania wyników tej oceny na stronie internetowej Banku oraz przekazywania zarządowi i zebraniu przedstawicieli,
- 19) powoływania komitetu audytu z zachowaniem zasad wyboru niezależnych członków komitetu audytu i sprawowania przez niego funkcji związanych z :
  - a) monitorowaniem wykonywania czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, w tym w zakresie proponowanego planu czynności,
  - b) wyrażaniem swojej opinii o sprawozdaniu finansowym podczas przedstawiania wyników czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych ,
  - c) oceną powodów i ich zasadności w przypadku rozwiązania umowy przez Bank z podmiotem powołanym do badania sprawozdania finansowego oraz przekazaniem takiej oceny Radzie Nadzorczej Banku,
- 20) dokumentowania współpracy komitetu audytu z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych .

§ 11

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że ze względu na spółdzielczy charakter Banku, postanowienia statutu i przepisy ustaw ustrojowych , obowiązek powołania spośród rady nadzorczej niezależnego Komitetu Audytu , nie będą obecnie oraz w przyszłości wykonywać aktywności , o ile nie nastąpią zmiany przepisów prawa , prowadzących do powoływania w skład rady nadzorczej , obok Komitetu Audytu, niezależnych członków rady , którzy posiadają kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej.

Polityka wynagradzania

§ 12

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale 5 Zasad Ładu Korporacyjnego - Polityka wynagradzania .

§ 13

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące obszar wynagradzania zarządu i rady nadzorczej są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Prowadzenia przejrzystej polityki wynagradzania członków zarządu i rady nadzorczej , a także osób pełniących kluczowe funkcje,
- 2) Uchwalania odrębnej wewnętrznej regulacji w zakresie zasad wynagradzania osób wymienionych w punkcie 1 powyżej ,
- 3) Uwzględniania sytuacji finansowej Banku przy ustalaniu i stosowaniu polityki wynagrodzeń ,
- 4) Składania raportu rocznego na Zebranie Przedstawicieli zawierającego ocenę funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania,
- 5) Dokonywania oceny przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku,
- 6) Stosowania wysokości wynagrodzenia członków rady nadzorczej adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności Banku ,
- 7) Ustalania wynagrodzenia dla członków rady nadzorczej przez Zebranie Przedstawicieli jako organ stanowiący.
- 8) Transparentności zasady wynagradzania członków rady nadzorczej i obowiązku stanowienia tych zasad w odpowiedniej regulacji wewnętrznej Banku,
- 9) Odpowiedzialności rady nadzorczej za ustanowienie w odpowiednich regulacjach wewnętrznych zasad wynagradzania członków zarządu Banku, w tym określenia szczegółowych kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia,
- 10) Sprawowania przez radę nadzorczą nadzoru nad wprowadzoną polityką wynagradzania członków zarządu, w tym dokonywania weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.
- 11) Odpowiedzialności zarządu za ustanowienie w odpowiednich regulacjach wewnętrznych zasad wynagradzania osób pełniących kluczowe funkcje w Banku , w tym określenia szczegółowych kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia,
- 12) Stosowania generalnej zasady, że zmienne składniki wynagrodzenia członków zarządu lub osób pełniących kluczowe funkcje powinny być uzależnione w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniać długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premialnych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych. Ustalona polityka wynagradzania nie powinna stanowić zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności instytucji nadzorowanej.

13) Finansowania i wypłacania wynagrodzenia członkom zarządu lub osobom pełniącym kluczowe funkcje wyłącznie ze środków Banku.

Polityka informacyjna

§ 14

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale 6 Zasad Ładu Korporacyjnego- Polityka informacyjna , z zastrzeżeniem § 16 niniejszej Polityki .

§ 15

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące obszar informacyjny są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Prowadzenia przez Bank przejrzystej polityki informacyjnej, uwzględniającej potrzeby udziałowców oraz klientów , a także udostępniania polityki na stronie internetowej Banku ,
- 2) Zapewniania udziałowcom równego dostępu do informacji,
- 3) Określania w polityce informacyjnej zasad i terminów udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom,
- 4) Zapewnienia ochrony informacji .

§ 16

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że nie będą stosować ze względu na spółdzielczy charakter Banku, postanowienia statutu i przepisy ustaw ustrojowych w zakresie działania Zebrań Grup Członkowskich - nie będą obecnie oraz w przyszłości wykonywać aktywności , o ile nie nastąpią zmiany przepisów prawa , prowadzących do :

- 1) Publikowania dla członków na stronie internetowej interaktywnych raportów zawierających informacje finansowe Banku.,
- 2) publicznego ujawniania informacji stanowiących tajemnicę chronioną przepisami prawa bankowego oraz innymi powszechnymi przepisami prawa lub stanowiących tajemnicę Banku.

Działalność promocyjna i relacje z klientami

§ 17

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale 7 Zasad Ładu Korporacyjnego - Działalność promocyjna i relacje z klientami .

§ 18

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące obszar działalności promocyjnej i relacji z klientami są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Działania Banku i pracowników Banku w relacji z klientami zgodnego z Kodeksem Etyki Bankowej , do którego zapewnia się dostęp poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Banku,

2) Rzetelności przekazu reklamowego kierowanego do klienta , tzn. takiego , który jest rzetelny i nie wprowadza w błąd, nie eksponuje korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi oraz cechuje poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu jak również dobrych obyczajów,

3) Zachowania dobrych zasad przy tworzeniu przekazu reklamowego , a szczególnie w zakresie rzetelności przekazu reklamowego , uznając ,że nie może on wprowadzać klienta w błąd w szczególności co do :

- a) charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta,
- b) tożsamości podmiotu reklamującego,
- c) istotnych cech przedmiotu reklamowanego,
- d) korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają,
- e) ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą,
- f) czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego,
- g) ryzyka związanego nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.

4) Zachowania się Banku przy dostarczaniu klientowi przekazu reklamowego , a w szczególności powinien on :

- a) czuwać nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu instytucji nadzorowanej lub na jej rzecz,
- b) zapewnić odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniami i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
- c) zapewnić, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,
- d) podawać źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

5) Przygotowania pracowników i budowania w nich świadomości co do konieczności przekazywania klientom rzetelnych ,pełnych i zrozumiałych informacji o produktach i/lub usługach oferowanych przez Bank, przyjmując , że klient pod względem wiedzy i doświadczenia jest „ przeciętnym odbiorcą” i należy go poinformować szczegółowo i przystępnie o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi),

6) Stosowania dobrej praktyki bankowej co do sposobu i formy udzielania informacji klientowi, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy miał możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią oraz z treścią wzorca umowy lub z warunkami umowy , jeżeli nie stanowi ona wzorca , a jeżeli zajdzie potrzeba to również wydania na koszt Banku klientowi kopii takich dokumentów,

- 7) Unikania we wzorcach umów niejednoznacznych postanowień ,
- 8) Opracowania i udostępnienia klientom jasnych i przejrzystych zasad rozpatrywania skarg i reklamacji,
- 9) Podejmowania działań zaradczych w sprawach składanych skarg i reklamacji zmierzających do ograniczenia sytuacji, powodujących ich występowanie w przyszłości,
- 10) Zasad określających proces rozpatrywania skarg i reklamacji z zachowaniem terminowości , rzetelności, wnikliwości, obiektywizmu oraz poszanowania powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów, a także stosowania zasady zamieszczania w treści odpowiedzi na skargę lub reklamację, o ile to możliwe, pełnego i wyczerpującego uzasadnienie faktycznego i prawnego, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze,
- 12) Dążenia do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami,
- 13) Zachowania profesjonalizmu i dbałości o reputację Banku przy wykonywaniu czynności faktycznych w zakresie dochodzenia roszczeń .

Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

§ 19

Bank stosuje zasady określone w Rozdziale 8 Zasad Ładu Korporacyjnego - Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne .

§ 20

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają , że przyjęte bądź przyjmowane w przyszłości w Banku przepisy wewnętrzne regulujące obszar kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych są i będą kompletne i spełniają oraz będą spełniać wymagania określone w Zasadach Ładu Korporacyjnego w zakresie :

- 1) Posiadania adekwatnego , efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej mającego na celu zapewnienie:
  - a) Prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,
  - b) Zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
- 2) Zapewnienia ,że na proces realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej powinna składać się organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne oraz szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów wymienionych w pkt. 1.
- 3) Dokumentowania procesu zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
- 4) Zapewnienia , że system kontroli wewnętrznej Banku obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej instytucji nadzorowanej.
- 5) Opracowania i wdrożenia przez zarząd Banku adekwatnego, efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej,

- 6) Wykonywania przez radę nadzorczą obowiązków w zakresie dokonywania okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.
- 7) Przypisywania pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych odpowiednich zadań związanych z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
- 8) Opracowania i wdrożenia efektywnej, skutecznej i niezależnej funkcji zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
- 9) Wdrożenia efektywnej, skutecznej i niezależnej funkcji audytu wewnętrznego mającego w szczególności za zadanie regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, funkcji zapewnienia zgodności i systemu zarządzania ryzykiem.
- 10) Przyjęcia organizacji Banku, w przypadku powołania komórki audytu, w sposób zapewniający bezpośrednią podległość audytora wewnętrznego i komórki ds. zgodności bezpośrednio prezesowi zarządu, a tym samym zapewnienia możliwości komunikowania się z prezesem zarządu oraz zapewnienia możliwości udziału w posiedzeniach zarządu i rady nadzorczej, na których omawiane są sprawy związane z kontrolą wewnętrzną lub funkcją zapewnienia zgodności,
- 11) Udziału rady nadzorczej w procesie powoływania i odwoływania osoby na stanowisku audytora wewnętrznego i funkcji zapewnienia zgodności.
- 12) Zapewnienia niezależności oraz uprawnień wymienionych ust. 10 i 11 osobom odpowiedzialnym za wykonywanie funkcji audytu wewnętrznego i funkcji zapewnienia zgodności, w przypadku gdy wykonywanie audytu powierzone zostało bankowi zrzeszającemu, a funkcję komórki do spraw zapewnienia zgodności powierzono pracownikowi, jako zadanie dodatkowe,
- 13) W zakresie opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem uwzględniającego strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
- 14) Stosowania sformalizowanej definicji procesu zarządzania ryzykiem w skład, którego wchodzi takie elementy jak jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka.
- 15) Zorganizowania systemu zarządzania ryzykiem adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie do zarządzania ryzykiem uwzględniającej tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
- 16) Odpowiedzialności zarządu za skuteczne zarządzanie ryzykiem, niezależnie od zadań przypisanych komórkom organizacyjnym i innym organom Banku,
- 17) Unikania, w miarę możliwości, podziału zadań pomiędzy członków zarządu łączącego odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko,

18) Zatwierdzania i nadzorowania przez radę nadzorczą realizacji strategii zarządzania ryzykiem, sprawowania nadzoru nad skutecznością zarządzania ryzykiem oraz zapewnienia przekazywania radzie nadzorczej regularnych i aktualnych informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji bezpośrednio od komórki audytu wewnętrznego lub komórki do spraw zapewnienia zgodności lub innej komórki odpowiedzialnej za ten obszar.

Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta

§ 21

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku zapewniają, że nie prowadzą działalności w zakresie wykonywania uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta, w związku z czym nie stosują w całości Rozdziału 9 Zasada Ładu Korporacyjnego - Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta.

Zasady wykonania Polityki

§ 22

1. Zarząd Banku kierując się postanowieniami niniejszej Polityki, w oparciu o wykonaną analizę luki, dokona:

- 1) przeglądu i weryfikacji oraz wprowadzi zmiany i uzupełnienia w strukturze organizacyjnej,
- 2) przeglądu i weryfikacji oraz wprowadzi zmiany i uzupełnienia w przepisach wewnętrznych Banku,
- 3) przeglądu i weryfikacji oraz sporządzi projekty zmian i uzupełnień w regulaminach działania rady nadzorczej i zebrania przedstawicieli oraz przedłoży te projekty do zatwierdzenia przez najbliższe Zebranie Przedstawicieli.
- 5) przeglądu i weryfikacji oraz wprowadzi zmiany i uzupełnienia w polityce informacyjnej Banku, a także zamieści na stronie internetowej Banku zasady Ładu Korporacyjnego.

2. Rada Nadzorcza kierując się postanowieniami niniejszej Polityki dokona przeglądu zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu z działalności Rady nadzorczej i oraz wprowadzi zmiany i uzupełnienia w tym sprawozdaniu, z uwzględnieniem obowiązków sprawozdawczych rady nadzorczej w przedmiocie:

- 1) składania raportu rocznego na Zebranie Przedstawicieli zawierającego ocenę funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania,
- 2) składania na Zebranie Przedstawicieli raportu zawierającego ocenę sprawozdań finansowych oraz informację o przyczynach rozwiązania przez zarząd banku umowy z biegłym rewidentem, o ile takie rozwiązanie miało miejsce,
- 3) przekazywania na Zebranie Przedstawicieli, zarządowi oraz zamieszczanie na stronie internetowej Banku raportu zawierającego ocenę stosowania przez Bank zasad wprowadzonych Zasadami Ładu Korporacyjnego.

Treść obowiązuje od dnia 12.12.2018r.